

UZASADNIENIE

POSTANOWIENIA Z DNIA 31 SIERPNIĄ 2022 ROKU

W dniu 29.03.2022 r. B. P. wystąpiła za skargą o wznowienie postępowania w sprawie VIII U 1075/18 wnosząc o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 23.08.2018 r. wydanego w tej sprawie. W przedmiotowej skardze wnioskodawczyni nie wskazała na jakiej podstawie ustawowej oparła żądanie wznowienia rzeczonego postępowania. W uzasadnieniu skargi wnioskodawczyni podniosła, że wszystkie decyzje ZUS dotyczące ustalenia wysokości jej emerytury i wartości kapitału początkowego, a także waloryzacji emerytury powszechnej i kapitału początkowego są nieważne, ponieważ wartość emerytury od 2018 r. została przez ZUS zaniżona, zaniżono składki z II filara OFE, zaniżono waloryzację i odsetki, a także zaniżono wartość kapitału początkowego, w konkluzji wnosząc o ponowne wyliczenie jej świadczenia z uwzględnieniem całego okresu składkowego i nieskładkowego, składek z całego okresu ubezpieczenia opłacanych do dzisiaj od 1.07.1990 r. jako kontynuacja indywidualnego ubezpieczenia społecznego. Zarzuciła, że ZUS ukrywa, że złamał prawo i naliczył wymiar do emerytury z 10 lat od 1978 r. do 1987 r. Według skarżącej ZUS błędnie obliczył jej emeryturę decyzjami z 8.03.2018 r. stosując przepisy ustawy emerytalnej sprzed 2017 r. (skarga o wznowienie k. 5-6, 12)

W odpowiedzi na skargę o wznowienie ZUS I Oddział w Ł. wniósł o jej odrzucenie, argumentując, że nie została oparta na żadnej ustawowej podstawie wznowienia. (k. 8)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Decyzjami z 8.03.2018 r. organ emerytalny przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury powszechnej od dnia 16.02.2018 r., tj. od dnia osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego oraz do emerytury kapitałowej. Natomiast decyzją z dnia 7.03.2018 r. ZUS ustalił dla wnioskodawczyni wysokość kapitału początkowego. (okoliczności niesporne)

Wnioskodawczyni złożyła odwołania od w/w decyzji, w których twierdziła, że kapitał początkowy został wyliczony nieprawidłowo, a w konsekwencji nieprawidłowo także została wyliczona jej emerytura, zarzucając, że nie zaliczono jej okresów pobierania zasiłków dla bezrobotnych, jak również zaniżono podstawę wymiaru kapitału początkowego. (okoliczność niesporna)

Prawomocnym wyrokiem z 23.08.2018 r. Sąd Okręgowy w Łodzi po rozpoznaniu w/w odwołań w postępowaniu za sygn. VIII U 1075/18 oddalił odwołania skarżącej od wszystkich trzech w/w decyzji. (okoliczność niesporna, a nadto wyrok k. 80 i 80 *verte* akt VIII U 1075/18)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu.

Wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem, stosownie do art. 399 § 1 k.p.c., polega na ponownym rozpoznaniu sprawy, jeżeli spełnione zostaną przesłanki przewidziane w ustawie. Wymogiem formalnym wznowienia postępowania jest wniesienie skargi przez uprawnioną do tego osobę w przepisany prawem terminie w oparciu o ustawową podstawę.

Należy zauważyć, że wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem stanowi środek zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym, którego zastosowanie zostało ograniczone do sytuacji, w których zachodzą wyczerpująco wyliczone podstawy wznowienia, wyszczególnione w art. 401, art. 401[1] oraz art. 403 k.p.c., które muszą być wykładane ściśle.

W myśl art. 401 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności:

1) jeżeli w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona albo jeżeli orzekał sędzia wyłączony z mocy ustawy, a strona przed uprawomocnieniem się wyroku nie mogła domagać się wyłączenia;

2) jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

Według art. 401¹ k.p.c. można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Zgodnie z treścią art. 403 § 1 k.p.c. można żądać wznowienia na tej podstawie, że:

1) wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym albo na skazującym wyroku karnym, następnie uchylonym;

2) wyrok został uzyskany za pomocą przestępstwa.

§ 2. Można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

§ 4. Można żądać wznowienia, jeżeli na treść wyroku miało wpływ postanowienie niekończące postępowania w sprawie, wydane na podstawie aktu normatywnego uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, uchylone lub zmienione zgodnie z art. 416¹.

Zgodnie z treścią przepisu art. 404 kpc z powodu przestępstwa można żądać wznowienia jedynie wówczas, gdy czyn został ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że postępowanie karne nie może być wszczęte lub że zostało umorzone z innych przyczyn niż brak dowodów.

Stosownie zaś do unormowania zawartego w art. 407 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

Po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana (art. 408 k.p.c.).

Zgodnie z treścią art. 410 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Na żądanie sądu skarżący uprawdopodobni okoliczności stwierdzające zachowanie terminu lub dopuszczalność wznowienia (§ 2).

Z art. 410 k.p.c. wynika, że skarga o wznowienie postępowania podlega badaniu wstępnemu. Sąd na posiedzeniu niejawnym bada, czy skarga o wznowienie postępowania została wniesiona w terminie, czy jest dopuszczalna oraz czy została oparta na ustawowej podstawie wznowienia.

Z przytoczonych wyżej przepisów wynika, że możliwość ponownego rozpoznania prawomocnie zakończonej sprawy na skutek skargi o wznowienie postępowania otwiera się tylko wówczas, gdy zaistnieje jedna z ustawowych podstaw wymienionych w Kodeksie postępowania cywilnego (wyr. SN z 17.7.2006 r., I PK 5/06, Wokanda 2006, Nr 11, s. 33). Przyczyny usprawiedliwiające jej zastosowanie muszą mieć charakter wyjątkowy oraz odpowiednio dużą wagę (post. SN z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, niepubl.). Przy czym podkreślenia wymaga, iż sformułowanie w skardze podstawy

wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401-404 kpc nie oznacza jeszcze oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia. /Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2019 r. V CZ 53/19/

Niewskazanie ustawowej podstawy skargi stanowi brak uniemożliwiający jej merytoryczne rozpoznanie. Jednocześnie, samo określenie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie wystarcza do stwierdzenia, że skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. Dlatego konieczne jest zbadanie, czy wskazana podstawa wznowienia - w świetle twierdzeń zawartych w skardze - rzeczywiście występuje (zob. postanowienie SN z 19.12.2003 r., III CZ 130/03, postanowienie SN z 28.10.1999 r. II UKN 174/99, OSNAP 2001/4/1333).

W postępowaniu tym nie jest możliwe rozpoznanie sprawy w granicach zakreślonych przez inne podstawy wznowienia niż powołane w skardze. Tym bardziej sąd nie może wyjść poza powołane w skardze podstawy wznowienia, badając dopuszczalność skargi.

Termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania wynosi trzy miesiące i jest taki sam dla wszystkich przypadków wznawiania postępowania z przyczyn nieważności i z właściwych przyczyn restytucyjnych. Termin ten w żadnym wypadku nie może rozpocząć się przed uprawomocnieniem się wyroku, od którego wnoszona jest skarga o wznowienie postępowania. Art. 407 k.p.c. wyraźnie przyjmuje, że wtedy, gdy przyczyną wznowienia postępowania jest pozbawienie strony możliwości działania lub należytej reprezentacji - termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania rozpoczyna swój bieg i musi być odpowiednio liczony; od dnia, w którym strona, jej organ lub przedstawiciel ustawowy dowiedzieli się o wyroku, jaki zapadł w sprawie, w której pozbawieni byli możliwości działania; a w przypadku nienależytej reprezentacji - od dnia, w którym o wydanym wyroku dowiedział się podmiot reprezentujący stronę (przedstawiciel ustawowy, organ powołany do reprezentacji), co może być określone także momentem powołania tych podmiotów do pełnienia funkcji związanych z reprezentowaniem strony.

W wypadku, w którym w konkretnej sprawie zachodzi kilka przyczyn uzasadniających jej wznowienie, bieg terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania biegnie dla każdej z tych przyczyn osobno. Wniesienie skargi o wznowienie postępowania po upływie terminu związanego z konkretną podstawą faktyczną - powoduje odrzucenie jej w części opartej na tej podstawie wznowienia (por. art. 411), co nie stoi na przeszkodzie rozpatrzeniu jej w zakresie tych podstaw wznowienia, które zostały zgłoszone z zachowaniem terminu (art. 407) (por. komentarz do k.p.c. pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, Jacka Gudowskiego, Lex).

W ocenie Sądu Okręgowego brak podstaw do uznania, że podnoszona podstawa zachodzi, gdyż z okoliczności sprawy wynika, iż przesłanki usprawiedliwiające jej wniesienie faktycznie nie miały miejsca (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 roku, sygn. akt I UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133, z dnia 18 kwietnia 2008 roku, sygn. akt IV CO 3/08, opubl. L., z dnia 28 października 2008 roku, sygn. akt V CO 28/08).

Zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nie odpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy powołane w niej okoliczności wskazują, że w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (por. wyrok z dnia 16 maja 2007 roku, sygn. akt III CSK 56/07, LEX 334985, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2007 roku, sygn. akt I CZ 40/07, opubl. L., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 roku, sygn. akt IV CZ 20/08, opubl. L., z dnia 19 marca 2010 roku, II PZ 5/10, LEX 583798).

Zdaniem Sądu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie wnioskodawczyni nie wskazała żadnej z wymienionych w cytowanych przepisach podstawy wznowienia, ani też nie wynika ona z analizy treści uzasadnienia wniesionej przez ubezpieczoną skargi. W istocie wnioskodawczyni nadal zarzuca te same uchybienia w kwestionowanym przez nią decyzjach ocenianych w postępowaniu VIII U 1075/18, które zostały już prawomocnie osądzone przez Sąd Okręgowy wyrokiem z 23.08.2018 r. W szczególności skarżąca podnosząc nieważność postępowania w rzeczywistości nie wykazała żadnych naruszeń, stanowiących przypadek nieważności postępowania, a jedynie powieliła swoje zarzuty co do wadliwych jej zdaniem decyzji emerytalnych z 8.03.2018 r. i kapitałowej z 7.03.2018 r. Nie ma przesłanek by uznać, iż Sąd Okręgowy dopuścił się jakiegokolwiek naruszenia przepisów procesowych, albo że zachodzą jakiegokolwiek inne ustawowe podstawy do wznowienia postępowania. Brak wskazania podstawy

ustawowej do wznowienia uniemożliwia także ocenę zachowania terminu do wniesienia badanej skargi o wznowienia przewidzianego w art. 407 par. 1 k.p.c., skoro początek terminu zależy od konkretnej przyczyny wznowienia.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego skarga o wznowienie nie jest oparta na ustawowej podstawie.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 410 §1 k.p.c. skargę wnioskodawczyni odrzucił.

Sędzia.

Z:odpis doręczyć wnioskodawczyni

Sędzia.